

7. SINIF

PARAGRAF

Soru Bankası

VIDEO ÇÖZÜM İÇİN
KAREKODU OKUTUNUZ.

BİLHAN UĞURLU

HARUN GÜNDOĞDU

PINAR KISACIK

AHMET KOÇ

AYŞEGÜL ÖZTÜRK

ADNAN ŞAHİN

KADİR UZUN

EMRAH TURGUT

İBRAHİM ÇELİK

ALİ ATASEVER

BURAK KESKİN

FATMA CANCEL SUNGUR

ABDULKADİR UÇKAN

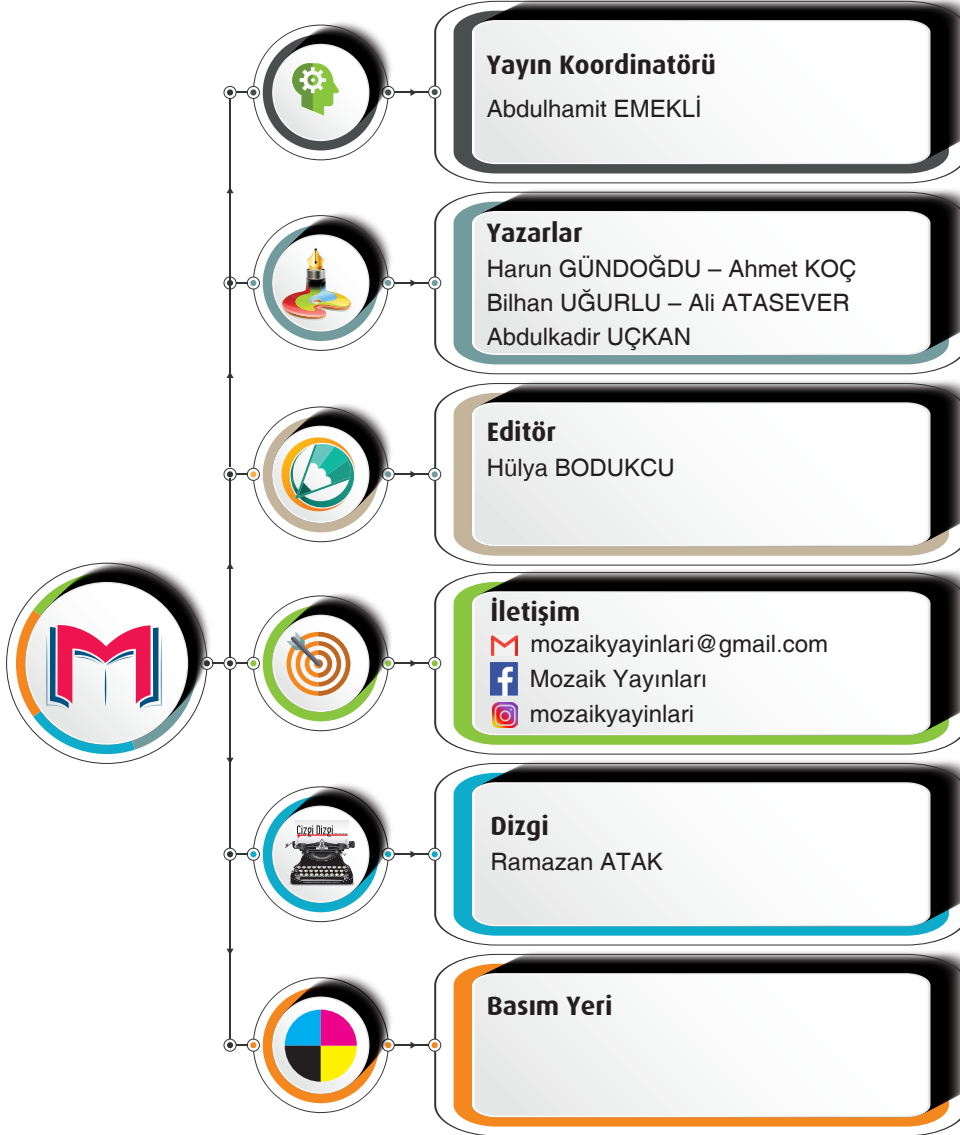
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlaması ve depolanması yasaktır.

MT26052023 - B1

ISBN: 978-625-7870-33-7

MOZAİK YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

SUNU

Sevgili Öğrenciler,

Eğitim modelinin güncellendiği; biyolojik, dijital ve fiziksel çağa doğru ilerlediğimiz bu süreçte sınavların amaç değil araç olarak yapılandırılması söz konusudur. Bu kapsamda “Liselere Geçiş Sistemi Sınavı” ve diğer sınavlarda sizden sadece soru çözmeniz değil; bilgilerinizi günlük hayatla ilişkilendirmeniz, problem çözme, sorgulama, analiz etme gibi üst düzey bilişsel becerileri kullanmanız istenmektedir. Elinizdeki kitap; üst düzey bilişsel becerilerinizi geliştiren, yoruma dayalı, günlük hayatla ilişkilendirilen, nitelikli sorulardan oluşmaktadır. Bu doğrultuda kitabımızı tamamen LGS'ye ve kazanımlara uygun olarak hazırladık.

Mozaik Yayınları Paragraf Soru Bankası iki bölümden oluşmaktadır. 1. Bölümde “paragraf”, 2. bölümde “görsel okuma, sözel mantık, akıl yürütme” soruları bulunmaktadır. Paragraf bilginizi ölçmenize ve geliştirmenize yardımcı olmak için 1. bölümde on beş alt bölüme yer verdik. Paragraf bölümündeki bu on beş alt konu başlığıyla ilgili “Soru Analizi” ve “Kavrama Testi” bölümleri oluşturduk. Paragraf sorularında karşınıza çıkma ihtimali bulunan sözcüklerden de “Kavram Sözlüğü” bölümü oluşturduk. 2. bölümde yine “Soru Analizi” ve “Kavrama Testi” bölümleriyle “görsel okuma, sözel mantık, akıl yürütme” sorularını çözme becerinize katkı sağlamayı hedefledik. Bölümlerin arkasında yer alan “10'da On” diye adlandırdığımız deneme testleri ile konuları kavrayacak, “Final Testleri” ile kitabımızdan öğrendiklerinizi pekiştireceksiniz. Hepinize bu zorlu süreçte kolaylıklar ve başarılar diliyoruz çocuklar.

TEŞEKKÜR

Bu eserimizi hazırlarken emek harcayan Mozaik Yayınları çalışanlarına,

Kitabımıza katkıda bulunan değerli öğretmenlerimiz **Adnan ŞAHİN, Cansel SUNGUR ve Halil TAŞ'a**

Kitabımızın son kontrolünü yapan değerli öğretmen arkadaşımız **Ufuk SARI'ya,**

Gücümüz, ilham kaynağımız Facebook Büyük Türkçe Ailesi grubunun değerli üyelerine ayrı ayrı teşekkür ederiz.

DİLEĞİMİZ

Kitabımızın öğretmenlerimizin değerli emeklerine bir destek, öğrencilerimizin değerli çalışmalarına bir kaynak olması umuduyla...

Saygı ve sevgiler sunuyoruz.

Mozaik Türkçe Ekibi

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Konu	7
Kavrama Testi	8
Ana Düşünce	11
Kavrama Testi	12
Yardımcı Düşünce	15
Kavrama Testi	16
Başlık ve Anahtar Sözcük	19
Kavrama Testi	20
Metinde Soru Cevap – Metin Tamamlama	23
Kavrama Testi	24
Metin Oluşturma – Metin Bölme	27
Kavrama Testi	28
Paragrafta Akışı Bozan Cümle	31
Kavrama Testi	32
Dil ve Anlatım	35
Kavrama Testi	36
Metinde Karakter	39
Kavrama Testi	40
Metin Karşılaştırma	43
Kavrama Testi	44
Hikâye Unsurları	47
Kavrama Testi	48
Anlatım Biçimleri, Anlatım Özellikleri, Anlatıcı Türü	51
Kavrama Testi	52

Düşünceyi Geliştirme Yolları	55
Kavrama Testi	56
Şiirde Duygu	59
Kavrama Testi	60
Beceri Temelli Sorular	63
Kavrama Testi	64
10'da On Testleri	67

2. BÖLÜM

Görsel Düşünme	109
Kavrama Testi	110
Görsel Okuma	113
Kavrama Testi	114
Grafik ve Tablo Okuma	117
Kavrama Testi	118
Görsel Yorumlama	121
Kavrama Testi	122
Akil Yürütme	125
Kavrama Testi	126
Sözel Mantık	129
Kavrama Testi	130
10'da On Testleri	133
Final Testleri	193
Cevap Anahtarları	223

1. BÖLÜM

Paragraf

1. BÖLÜM 16 AŞAMADA TAMAMLANIYOR.

1. Aşama

Konu

2. Aşama

Ana Düşünce

3. Aşama

Yardımcı
Düşünce

6. Aşama

Metin
Oluşturma -
Metin Bölme

5. Aşama

Metinde
Soru Cevap
Metin
Tamamlama

4. Aşama

Başlık ve
Anahtar
Sözcük

7. Aşama

Paragrafta
Akışı
Bozan Cümle

8. Aşama

Dil ve Anlatım

9. Aşama

Metinde
Karakter

12. Aşama

Anlatım Biçimleri,
Anlatım
Özellikleri,
Anlatıcı Türü

11. Aşama

Hikâye
Unsurları

10. Aşama

Metin
Karşılaştırma

13. Aşama

Düşünceyi
Geliştirme
Yolları

14. Aşama

Şiirde Duygu

15. Aşama

Beceri Temelli
Sorular

16. Aşama

10'da ON
Testleri

ABC

SORU ANALİZİ

KONU

Paragraf Taktikleri

- Yazıyı meydana getiren tüm unsurlar konunun çevresinde döner.
- Paragrafta anlatılan durumun ne olduğunu bulursak konuyu bulmuş oluruz.
- Yazarın metnin bütününde tekrar tekrar dile getirdiği sözcükler, paragrafın konusunu oluşturur.

"Bu metinde ne anlatılıyor?" sorusunun cevabını aramalıyız.

Akıl; insanın kendi davranışını bilmesine, yargılamasına ve belirlemesine yarayan yetenektir. Akıl, insanı hayvandan ayırt eder. İyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan, gerçeği yalandan ayırma yeteneğidir. Kişi ancak **aklını kullanarak** insan olur. Aksi hâlde insanlıktan uzaklaşır çünkü aklını kullanmak gerçeği görmektir. Doğru ile yanlış ayırıp sadece doğruyu yapmaktır. Tüm arzularımızı ve düşüncelerimizi doğru şekilde yönlendirmektir. Buna bağlı olarak da hareketlerimizin ve sözlerimizin doğru ve iyi olmasıdır. Birbirine karşı olan iki tarafı veya iki fikri her açıdan dinleyip, iyice düşünüp **karar vermek** ve ona göre **hareket etmek** gerekir. Basit çağrışımlarla veya içgüdümüzle karar vermek bizi bazen yanıltabilir.

Anahtar sözcüklere dikkat etmelisiniz.

Bu metnin konusu aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Aklını kullanan kişiyle aklını kullanmayan kişi arasındaki fark
- B) Aklını kullanarak karar vermek**
- C) Aklını kullanmayan kişilerin özellikleri
- D) Akılın yaşla ilişkisi

Paragrafta yazarın ele aldığı, üstüne söz söylediği olay, düşünce ya da duruma konu denir.

Kavram Sözlüğü

- İmaj:** Genel görünüş, izlenim, imge
"Onda tam çalışkan bir öğrenci imajı vardı."
- Cengâver:** Savaşta kahramanlık gösteren, mücadeleciler
"Tüm cengâverler gönüllü katıldı savaşa."
- Motivasyon:** İsteklendirme, güdüleme
"Sınavı geçmek için bütün motivasyonu çalışıyordu."

Karşınıza Çıkabilecek Soru Kökleri

- Bu metnin konusu aşağıdakilerin hangisidir?
- Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?
- Bu metinde yazar, neyden söz etmektedir?
- Bu parçada, eserin hangi özelliğinden bahsedilmektedir?
- Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulmaktadır?

1. Bir insanın en büyük gücü, çevresinde değişen koşullara uyum sağlama yeteneğidir. Bir çocuğun gelişimini anlamak, ondaki gizli gücü fark etmek ve onun çevreye uyum sağlama sürecinde gerekli desteği vermek sağlıklı gelişim için oldukça önemlidir. Bu nedenle okullar, çocuklar için özel olarak hazırlanmış olmalı ve çocuğun kendi deneyimleri yoluyla özgürlüğünü kazanmasına izin vermelidir. Korku ve baskının olmadığı, her çocuğun bireysel olarak kendi hızında ilerleyebileceği, çocuğun bağımsızlaşmasına imkân veren özgür seçimli bir eğitim verilmelidir. Eğitimin hedefi çocuğu keşfetmek ve çocuğun özgürleşmesini sağlamaktır böylece gelişim sürecinde uygun şartlar sağlanarak çocuğun işi kolaylaştırılır.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Gelişim döneminde çocuk – okul – çevre ilişkisi
- B) Çocukların gelişiminde anne ve baba tutumları
- C) Okul başarısının çocukların gelişimine etkisi
- D) Arkadaş seçiminin çocuk gelişimine etkisi

2. Yapılmasını istediğimiz şeyin tam tersini söyleyerek ve ondan yapmasını isteyerek aslında kendi istediğimizi karşı tarafa yaptırmaya çalışırız çoğu zaman. Örneğin, sınava girecek bir öğrenciyi, “Zaten kazanamayacaksın, senden beklediğimiz bir şey yok!” diyerek aslında tam tersi yönde onu kazanması için motive etme anlamı olması ters psikoloji olarak adlandırılır. Burada kişinin bağımsız olma ve birinin dediğini yapmama alanlarını açarak kendi istediğini yapma ve özgür karar verme noktalarını vurgulama söz konusudur. Bu uygulamayı yalnızca karşınızdakinin hedeflerine ulaşmasında yardımcı olmak için kullanmalıyız. Kişinin bu uygulamaya nasıl tepki verdiği önemlidir. Bazı insanlar için ters psikoloji bir isteklendirme kaynağından çok öz yıkım alanı olabilir.

Aşağıdakilerin hangisi bu metnin konusunu destekleyen bir örnek değildir?

- A) Cihan'ın aykırı davranan oğlu, şu sıralar sık sık mırıldanıp ıslık çalıyor. Cihan'ın artık oğlunun bu sinir bozucu mırıldanışlarına karşı neşeli görünerek oğlunun buna bir son vereceğini ümit etmesi
- B) Bir ebeveynin çocuğuna brokoliyi yedirmek için “Muhtemelen tüm bu brokoliyi bitiremeyeceksin.” diyerek yemesini sağlamaya çalışması
- C) Belirli bir kesimin bilinçli olarak bir ürünü herkese tanıtmak için “Bu numarayı aramayın!” kampanyası yapması
- D) Öğretmenin, kekeme bir çocuk konuşurken sınıftaki diğer çocukların gülmesini engelleyerek çocuğun bundan rahatsız olmasının önüne geçilmesi

ABC

Konu

3. Müzik; ruhun gıdasıdır, ruh hâlini yükseltir. Elde edilen bilimsel gerçekler, müziğin insanları daha mutlu hissettirdiğini göstermiştir. Duygusal olarak insana iyi gelen müzikleri seçmek, duyu durumunuzda değişimler yapar. Bir ödüle kavuştuğunuzda, lezzetli bir yemek yediğinizdeki gibi duygulara müzik dinleyerek de kavuşabilirsiniz. Ayrıca müzik, ilham gücüne sahiptir ve sağlığını, refahınızı artırabilecek güçlü psikolojik etkileri vardır. Müziği yalnızca eğlence aracı olarak düşünmek yerine, günlük yaşamınıza müzik katmanın bazı zihinsel faydalarını düşünün. Sonuç olarak daha motive, mutlu ve rahat hissettiğinizi göreceksiniz.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müziğin eğlence dışında birçok olumlu etkisinin olduğu
B) Müziğin türlü hastalıkların tedavisinde kullanılabildiği
C) Müziğin stresi azaltmaya veya yönetmeye yardımcı olabileceği
D) Müzik dinlemenin, hafızayı güçlendirici bir etkiye sahip olduğu

4. Günümüzde insanların bir bölümü marka bağımlısıdır. Bir ürünü satın alırken dikkat edilen ilk şey o ürünün markası olmaktadır. Markası olmayan ürünlere ilgi neredeyse yoktur. Markaların tercih edilmesinin sebebi, bir kaliteyi simgelemelerinden çok, sahip oldukları imajlarıdır. Kimisi zenginlik ve soyluluk imajı kimisi güçlülük ve bir kesime ait olma imajıdır. Üçüncü dünya ülkeleri halkları yaşam savaşı verirken aynı topraklarda kıyasıya markalar savaşı sürüp gitmektedir. Bu markalar savaşı sürerken bütün yerel değerler de yok olmaktadır. Markalar girdikleri ülke topraklarında bütün yerel tüketim biçimlerini, mutfak geleneklerini, yerel giysileri ortadan kaldırır. Çünkü yerel unsurların bir markası ve kullanıcılarına kazandırdığı farklı bir statü yoktur. Modernliği yakalayabilmenin yolu markayı tercih ederek gerekli imajı yakalama eğilimidir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Markalı ürünlerin kaliteli olduğu
B) Markanın, ürünün tanınmasını sağlaması
C) Marka tutkusunun olumlu ve olumsuz yanları
D) Marka bağımlılığının sebep ve sonuçları

5. Eski Türk toplumlarında en önemli sosyal birlik olan ailenin temel görevini gören kadın, Türk destanlarında çok üstün bir mertebededir. Kadın, erkeğin biricik yoldaşı ve çocuklarının anası olmak gibi önemli bir vazifeye görevlendirilmiştir. Daha da önemlisi Türk milletinin tek bereket kaynağıdır. Kendisine verilen birtakım haklardan dolayı hanların, hakanların, cengâverlerin önünde saygıyla eğildikleri bir şeref abidesidir. Türk kadınları ailede söz sahibi olduğu kadar siyasi ve ekonomik ilişkilerde, devlet yönetiminde de söz sahibi olmuştur. Hatta bazı devletlerde kadın, erkeğin tamamlayıcısı olarak kabul edildiğinden kağanın emirnamelerinde "Kağan buyruğu" ifadesinden sonra eşinin adı kaydedilmezse o emirname geçerli sayılmazdı. Ayrıca kadınlar kılıcı iyi kullanır, ata biner, güreşir ve savaşa katılırlardı.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Tarihten günümüze kadının önemi
B) Kadınlara en fazla değeri Türklerin verdiği
C) Eski Türk toplumlarında kadının yeri
D) Kadının ülke yönetimindeki yeri

6. Öz güven; çalışmaya başlamadan önce tutumunuzu, motivasyonunuzu ve enerjinizi etkiler. Bu yüzden yapacağınız işlere başaracağınız ve kazanacağınız inanarak başlayın. Çalışmak dışında sürekli başka şeylerle oyalanıyorsanız ya da ders çalışmayı anlamsız buluyorsanız öz güveniniz zayıflar. Başaramayacağınız inanırsanız hâliyle hedefinize ulaşmak için harcadığınız zamanın boşa geçtiğini düşünürsünüz. Oysa başarabilme becerinize inanmak çok önemlidir çünkü inanmak başarmanın yarısıdır. Öz güveninizi geliştirmenin en iyi yollarından biri, yeteneklerinize inanan ve sizi geliştiren insanlarla beraber olmaktır. Başaramayacağınızı, yeterince zeki olmadığını söyleyerek sizin motivasyonunuzu düşürecek kişilerden uzak durun. Kendinize güvenin, potansiyelinizi gören ve size destek olan "Bunu başaracaksınız!" diyen kişilerle birlikte olun.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı olmak için sürekli çalışmak gerektiği
B) Aile desteğinin başarıdaki yeri
C) İnsanın kendisine güvenmesinin önemi
D) Başarmanın öz güveni geliştirmesi

Yayınları

Mozaik

ABC

Konu

7. "Hayır." diyebilmek öğrenilen ve öğretilebilen sosyal bir beceridir. Bu sosyal becerinin eksikliği yani "Hayır." diyememek ise bir hastalıktır. Bir talebi reddederek, bir düşünceyi onaylamayarak risk aldığımız doğru lakin herkesi memnun etmemiz mümkün değil. "Herkes tarafından kabul görmeliyim ve sevilmeliyim." şeklinde bir inancınız varsa gerçekten hissettiğiniz ve düşündüğünüz gibi davranamazsınız. Muhatabınızdan farklı düşünüyor olsanız dahi ifade edemezsiniz. Ortaya çıkan siz değil başkasıdır. Sürekli içinize attığınız bu olumsuz duygular zamanla birikir. Ya yavaş yavaş elinizi ayağınızı çeker, uzaklaşırsınız o kişiden ya da bir gün patlarsınız. Hem de hiç ummadığınız bir mekân ve zamanda... İşte bu patlayış hem size hem de ilişkinize tamiri olmayan zararlar verebilir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Kimseye "Hayır." diyememenin fizyolojik hastalıklara sebep olduğu
- B) Kendimizi zora düşürmek pahasına herkesi memnun etmemiz gerektiği
- C) Bazı insanların sevilme ihtiyacından dolayı istenilen her şeyi kabul ettiği
- D) Bir sosyal beceri eksikliği olan "Hayır." diyememenin nelere sebep olabileceği

8. Canlıları ortak amaca yönelten, öğrenilmeyen, düşünceden doğmayan, canlıda doğuştan bulunan, bedensel, biyolojik harekete içgüdü denir. Bu davranış biçimi o türün fertlerinde doğuştan bulunan, önceden öğrenilmemiş davranış kalıplarıdır. Örneğin, insanın yüzme öğrenebilmesi için uzun sına ve tekrara ihtiyaç vardır. Bir örnek ise bütün bunların hiçbirine ihtiyaç duymadan yüzme davranışını ilk defa denemesine rağmen büyük bir ustalıkla yapar. Yuva yapma, yavrusuna bakma, mevsimi gelince göç etme, kış uykusuna yatma, yiyecek bulma gibi davranışların hepsi birer içgüdüsel davranış çeşididir. Bu davranışlar belirli bir biyolojik gereksinimin sonucu olarak değil kendiliğinden ortaya çıkar.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenilmiş içgüdüsel davranışlar
- B) Canlılarda içgüdüsel davranışlar
- C) İçgüdü'nün insan ve davranışlarına etkisi
- D) İnsanların doğuştan gelen davranışları

9. En az tüm toplumlar kadar biz de bir tüketim toplumu- yuz. Sürekli olarak daha fazlasını istiyoruz. Çevremizin her gün biraz daha tükendiği bu dünyada neden bütün tüketimimizi çevremize odaklıyoruz, hiç düşündünüz mü? Çünkü amacımız kendi iç varlığımızdan çok dışımızdaki insanlara hitap etmek. "El âlem ne der?" tüketim toplumunun arkasında yatan en kültürel gerekçelerimizden yalnızca biri. İnsanların bizim ne kadar çok şeye sahip olduğumuzu görmelerini istiyoruz. Çünkü dünyasal olarak neye sahipsek oyu, sanıyoruz.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların iç huzurunu alışveriş yaparak doldurmaya çalışması
- B) Başkalarını mutlu etmek için sürekli mücadele edilmesi
- C) Başkalarına odaklı yaşamın aşırı tüketime sebep olması
- D) Gündelik ihtiyaç artışının insan yaşamına etkisi

10. Kış uykusu, bazı hayvanların yiyecek azlığı ve düşük hava sıcaklığı gibi kış koşullarından korunmak için girdiği uyuşukluk hâlidir. Kış uykusuna yatan hayvanların metabolizmaları yavaşlar, vücut sıcaklıkları azalır, nabızları düşer, soluk alıp vermeleri yavaşlar ve dışkılamaları durur. Bu hayvanlar, yağ ve glikojen gibi vücutlarının depo besinlerini kullanırlar ya da bazı dönemlerde hareketlenerek, inlerinde depoladıkları besinleri tüketerek hayatta kalır. Hayvanlar kış uykusunun sağladığı düşük enerji harcaması ve yavaş metabolizma sayesinde kışın sebep olduğu zor çevresel şartlara karşı dayanıklılık gösterir. Kış uykusuna yatan canlıların oldukça sıra dışı koşullarda hayatta kaldıkları gözlemlenmiştir. Örneğin, kış uykusundaki bir kirpi 15 dakikadan daha fazla nefes almadan hayatta kalabilir. Ancak normal uyku esnasında yalnızca 3-5 dakika nefessiz yaşayabilir. Bu hâldeki hayvanlar, çoğu zaman uyandırılmaz ya da aniden uyandırıldığı takdirde ölebilir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Bazı hayvanların kış koşullarından korunmak amacıyla kış uykusuna yattığı
- B) Tüm hayvanların yazın depoladığı yiyecekleri kışın tüketerek hayatta kaldığı
- C) Hayvanların besin yetersizliğinden dolayı bitkin düşüp kışın uyuduğu
- D) Kış uykusunun birçok hayvan için dinlenme ve yenilenme fırsatı olduğu

ABC

SORU ANALİZİ

ANA DÜŞÜNCE

Paragraf Taktikleri

- “Yazarın anlatmak istediği nedir?” sorusunun yanıtı bizi ana düşünceye götürür.
- Paragrafın içinde yer alan “ama, fakat, önemli olan, buna göre” gibi söyleyişler ana düşünceyi ortaya çıkarmak için kullanılan ifadelerdir.
- Ana düşünce; paragrafın başında, sonunda yer alabileceği gibi metnin geneline de yerleştirilmiş olabilir.

- I. Sevgi, bildiğim en büyük silgidir. En derin ve acı verici anları bile siler çünkü sevgi, diğer her şeyden çok daha derindir.
- II. Öfke yerine çözüm üretmek, affetmek; nefretin hapisanesinden kurtulup hayatı güzelleştirmeye başlamak sevginin anahtarıdır.
- III. Herkes affetmeyi bilir ama hiç kimse tam anlamıyla içindeki burukluktan kurtulamaz çünkü çivi çıkar, izi kalır.

Numaralanmış cümlelerden hangileri,

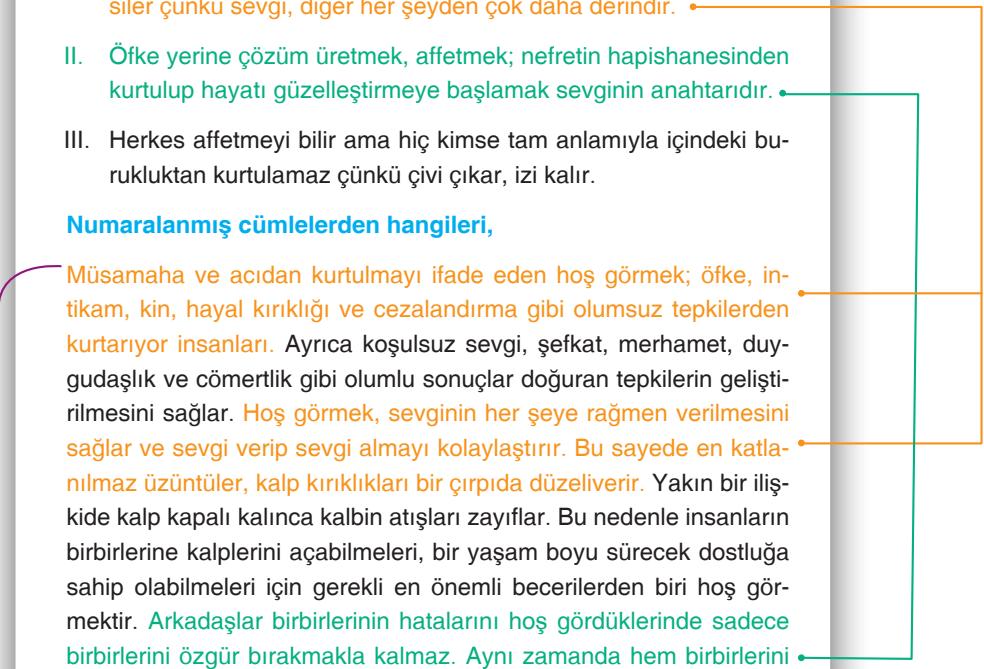
Müşamaha ve acıdan kurtulmayı ifade eden hoş görmek; öfke, intikam, kin, hayal kırıklığı ve cezalandırma gibi olumsuz tepkilerden kurtarıyor insanları. Ayrıca koşulsuz sevgi, şefkat, merhamet, duygudaşlık ve cömertlik gibi olumlu sonuçlar doğuran tepkilerin geliştirilmesini sağlar. Hoş görmek, sevginin her şeye rağmen verilmesini sağlar ve sevgi verip sevgi almayı kolaylaştırır. Bu sayede en katlanılmaz üzüntüler, kalp kırıklıkları bir çırpıda düzelir. Yakın bir ilişkide kalp kapalı kalınca kalbin atışları zayıflar. Bu nedenle insanların birbirlerine kalplerini açabilmeleri, bir yaşam boyu sürececek dostluğa sahip olabilmeleri için gerekli en önemli becerilerden biri hoş görmektir. Arkadaşlar birbirlerinin hatalarını hoş gördüklerinde sadece birbirlerini özgür bırakmakla kalmaz. Aynı zamanda hem birbirlerini hem de kendilerini olduğu gibi kabul edebilir, kendi kusurlarını da hoş görebilirler.

bu metnin ana fikrini desteklemektedir?

- (A) I ve II. B) II ve III. C) I ve III. D) I,II ve III.

Bir metinde savunulan görüşe, verilmek istenen mesaja ana fikir denir.

“Yazar, ne anlatmak istiyor?” sorusunu metinde arayın.

Kavram Sözlüğü

- İddia:** Kendinde olmayan bir yeteneği, bir durumu varmış gibi gösterme
“Kimseye yazar olduğumu iddia etmedim.”
- Aşikâr:** Açık, apaçık, belli, meydanda
“Her şey bu kadar aşikârken neden inkâr ediyor?”
- Hoyratça:** Kaba biçimde
“Kendine değer verenlere hoyratça davranıyordu.”

Ana Düşünce

Karşınıza Çıkabilecek Soru Kökleri

- Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu paragrafın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu metinden çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerin hangisidir?
- Metnin ana düşüncesi numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?
- Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?
- Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerin hangisidir?
- Bu metnin yazılma amacı aşağıdakilerin hangisidir?
- Bu metnin ana düşüncesini en iyi anlatan söz aşağıdakilerin hangisidir?
- Paragraftan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerin hangisidir?

1. Yaşlı bir marangozun emeklilik çağı gelmişti. İşveren müteahhidine, artık yaşlandığı için işinden ayrılmak istediğinden söz etti. Müteahhit, işçisinin ayrılmasına üzüldü ve ondan, kendine bir iyilik olarak son bir ev daha yapmasını rica etti. Marangoz kabul etti ve işe girişti ancak baştan savma bir işçilik yaptı ve kalitesiz malzeme kullandı. Kendini adanmış olduğu mesleğine böyle son vermek ne büyük talihsizlik! İşini bitirdiğinde işveren, evi gözden geçirmek için geldi. Dış kapının anahtarını marangoza uzattı. "Bu ev senin, sana benden hediye!" Marangoz şoka girdi. Keşke yaptığı evin kendi evi olduğunu bilseydi. O zaman onu daha iyi yapardı. Bizim için de bu böyledir, günbegün kendi hayatımızı kurarız. Çoğu zaman da yaptığımız işe elimizden gelenden daha azını koyarız. Sonra da şoka girerek kendi kurduğumuz evde yaşayacağımızı anlarız. Eğer tekrar yaparsak çok daha farklı yaparız. Ne var ki geriye dönebiliriz. Marangoz sizsiniz. Her gün bir çivi çakar, bir tahta koyar ya da bir duvar dikersiniz. Hayat bir "Kendin yap." tasarımıdır. Öyle ise onu akıllıca kurun.

Bu metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kusurlarınızda gerçek gücünüzü bulduğunuzu bilerseniz siz de güzelliklere ulaşabilirsiniz.
- B) Hepimizin kendimize özgü eksiklikleri olsa bile asla bunlardan korkmamalıyız.
- C) Herkes hata yapabilir, önemli olan o hatadan kendimize önemli dersler çıkarmaktır.
- D) Bugün yaptığımız davranış ve seçimler, yarın yaşayacağımız hayatın temelini oluşturur.

2. Anı yaşamak olarak bilinen "Carpe Diem" "Günü yakala!" olarak Türkçeye çevrilmiştir. MÖ 23 yılına dayanan bu felsefi akım, Romalı Şair Horatius'un yazdığı bir eserin dizelerinde geçer. Günümüzde özellikle gençler arasında yaygın olan "Carpe Diem" algısı çoğu zaman asıl anlamından uzaklaşmış ve âdeta bir boşvermişlik olarak yorumlanmıştır. Hâlbuki anı yaşamak, yarını düşünmeden umursamazca yaşam tarzını benimsemek değildir. Orijinal anlamındaki "Günü yakala, yarına çok az güven." söylemiyle anlatılmak istenen; geleceği görmezden gelmemek, yarın için bugünden düşünerek harekete geçmek ve yaşanan anı kıymetlendirmektir. Yarının insanlar için neler getireceği belli değildir. Bu nedenle anı kıymetli hâle getirmek ve umutsuzluğa kapılmadan hayatın tadını çıkarmak gerekir. Yaşanılan anın önemini bilmeli ve zamanı verimli kullanmalıyız. Yaşamı hoyratça harcamamalı bilakis zamanımızı kendimiz, çevremiz ve insanlık için çalışarak geçirmeliyiz.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen en iyi ifade eden söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamanın yetmediğini düşünenler, zamanını kötü kullanıyor demektir.
- B) Hayatta bütün başarılarımızı, her zaman ve her işte zamanından bir çeyrek saat önce harekete geçmeme borçluyum.
- C) Zamanın değerli kullanılması insanın kendini geliştirerek kültürlü bir insan hâline getirmesini sağlar.
- D) Ne geçmişten haber var ne gelecekte. Ömrün, içinde bulunduğun andan başka bir şey değildir.

ABC

Ana Düşünce

3. Bugünlerde sırtımı dayadığım bir Sabahattin Ali sözüdür: “Kimseyle hiçbir konuda yarış hâlinde değilim. Kimsedен akıllı, kimseden güzel, kimseden iyi olma gibi bir iddiam yok. Kimse için en değilim, daha değilim. Bu devasa iddiasızlığın bana verdiği özgürlüğün hastasıyım.”

Bu metinde Sabahattin Ali'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Çevresinin isteklerine ve kurallarına tamamen sırtını dönmemiştir.
B) Beklenti içinde olmadan kendi duygu dünyasını yaşamaktadır.
C) Kararsız, karamsar bir ruh hâli içinde her şeyden vazgeçmiştir.
D) İnsanları, hayatı herhangi bir kurala bağlı kalmadan sevmektedir.

4. Ressam Paul Klee: “Sanat, gördüğünü resmetmez; görmemizi sağlar.” diyor. Her gün batan güneş manzarasını bir tablo olarak görmek çok ilimizi çeker. Gerçeği ise çok sıradan gelir maalesef. Okumak ve düşünmek de öyle. Gözümüzün önünde durduğu hâlde göremediklerimizi, aşikâr oldukları hâlde anlayamadıklarımızı ancak daha derin bir bakışla, bir zihin ve ruh terbiyesiyle görür ve anlarız.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okumak; evrensel anlayışı, empati yeteneğini geliştirmeyi sağlayan en temel yapı taşıdır.
B) Çokça bilinen ama az düşündüğümüz konuları ancak sorgulayarak, yorumlayarak anlayabiliriz.
C) Sıradan bir insan, hayata tek bir pencereden bakar ve ezber cümlelerle olayları yorumlar.
D) Herkes bakar ama herkesin gördüğü gerçek kendi yaşadıklarının toplamından ibarettir.

5. İnsan olarak yeryüzündeki akıl ve irade sahibi tek canlılar ve bununla alabildiğince övünürüz. Dünyayı ayakta tutmak, hayata geliş amacımızı kavramak, öz güvenimizi arttırmak, mutlu olmak ve mutlu etmek için aklımızı ve kalbimizi kullanarak iyilik yaparız. İrademizi kullanarak da iyilik yapmayı alışkanlık hâline getiririz. İyilik içimizden gelir, engelleyemeyiz kendimizi. İyilik yaptıkça kendimizi ve hayatı daha çok sever, kendimize saygı duyarız. Biri-sinin bir dostuna iyilik yaparken karşılık beklemesi zaten iyilik kavramını hemen ortadan kaldırır. Bu düpedüz bir alışveriş mantığı “Ben sana iyilik yaptım, sen de şöyle davranmalısın.” beklentisinde olmaktır. Karşıdaki insanın bu beklentiye karşılık vermemesi, iyilik yaptığını sanan insanı iyilikle ilgili olumsuz düşünmeye iter. Oysa iyilik, merhamet duygusu insanı hatta insanlığı yücelten değerlerdendir. Ama gerçek anlamıyla iyilik yapabilirsen...

- I. İyiliğin bir nedeni varsa iyilik değildir o.
II. İyiliğin sonucu, yani ödülü varsa iyilik olmaktan çıkmıştır.
III. İyilik, suya atılan taşın oluşturduğu halkalar misali yayılır.
IV. İyilik, neden ve sonuçlar zincirinin dışındadır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi metnin ana duygusuyla doğrudan ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. İlk defa bayram sabahı
Öpecek el bulamadım,
Bekledim çağrılmadı
Bir ana sesiyle adım.

Ellerim kaldı havada,
Yandı, kurudu dudağım;
Tanrı'm dört tarafım boşluk,
Nereye tutunacağım?

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anne özlemi
B) Umutsuzluk
C) Memleket özlemi
D) Karamsarlık

ABC

Ana Düşünce

7. Adamın biri bilgine sorar: “İnsanlara yardım etmek için ne yapabilirim?” Bilgin gülerken şunları söyler: “Hiçbir şey yapamazsın çünkü ortada henüz sen yoksun, egon var. Sen yokken nasıl bir şey yapabilirsin ki? Dünyayı bir kenara bırak. Dünyaya nasıl hizmet edebileceğini, başkalarına nasıl yardım edeceğini düşünme. Bu düşünceler seni senden uzaklaştırır. Sen önce sen ol, varlığını fark et. O zaman her yaptığın bir hizmet olur. Dönüm noktası varlığındır. Sen huzuru bulmadan nasıl insanlara huzur verebileceğini düşünüyorsun? Sen önce kendi içinde huzuru bul, sonra senin gönlün herkes için serin bir yer olur. Gerçek değişim içtekindir çünkü değişim içten dışa doğrudur. Dışsal değişim yüzeyseldir, içteki öze işlemez. Oysa içteki değişirse dış da ona göre şekil alır. İnsanların çoğu yaşam boyu kendileri ile karşılaşmaz çünkü kendisi ile yüzleşemez, hep kaçar kendinden. Ego denilen sahte benliği kendisi sanır.”

Bu metinde yazarın eleştirdiği asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi benliğinin gerçeğine varamayan, bunun farkında olmayan insanların diğer insanlara fayda sağlamaya çalışması
- B) Bir insanın zekâsının verebileceği cevaplardan değil asıl soracağı sorulardan anlaşıldığının bilinmemesi
- C) Şimdiye kadar çok önemli olduğu sanılan şeylerin aslında yeterince önemli olmadığı kanısına varması
- D) İnsanların kendi benliğiyle yüzleştikten, varlığını tanıdıktan sonra başkalarının kusurlarını eleştirmesi gerektiği

8. (I) Her aile, çocuğunun ileride karşısına çıkacak durumlarda nasıl davranması gerektiğini bilmesini, cesur ve öz güvenli birer birey olmasını ister. (II) Bunun için ebeveynler, hem kendini koruyabilecek hem de karşısındakine zarar vermeyecek bir yaklaşımı örnek alması konusunda çocuklara yol gösterici olmaya çalışırlar. (III) Ebeveyn olarak çocukları anlamak ve dinlemek, yaşına uygun sorumluluk vermek, hata yaptığında yeniden denemesi için cesaretlendirmek ve koşulsuz sevgi cesaretli bireyler yetiştirmenin temel anahtarıdır. (IV) Çocukların kendi ayakları üzerinde durup doğru karar vermesi toplum hayatındaki insan ilişkilerinde de önemli rol oynamaktadır.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. İnanmak gerçekten istemektir. Sözlerinize dikkat edin, bu sözler yarınınız olur; düşüncelerinize dikkat edin, kaderiniz olur. İnanmış olduğunuz şey sizsinizdir, ne zaman olacağına olacaktır zaten. Yapıyorum, olmuyor diyorsanız bir düşünün; olmasını istemiyor, layık görmüyorsunuzdur kendinizi. Olmama kodunu çözün ki olsun. Yenildiğinizi düşünüyorsanız yenilmişsinizdir! Cesur olmadığınızı düşünüyorsanız korkaksınızdır! Kazanmak istiyor fakat kazanamayacağınızı düşünüyorsanız kesinlikle kazanamazsınız demektir! Kaybedeceğinizi düşünüyorsanız çoktan kaybetmişsinizdir! Dışarıdaki dünyaya çıktığınızda anlayacaksınız ki başarı ancak onu istediğinizde gelecektir. Her şey insanın kafasında biter! Alt edildiğinizi düşünüyorsanız alt edilmişsinizdir! Yükselmek için yüksek düşünmelisiniz! Bir ödülü kazanmadan önce kendinizden emin olmalısınız! Başarılı olanlar her zaman en güçlü ya da en hızlı olan değildir! Er ya da geç kazanan kişi, kazanacağını önceden düşünebilen ve buna inanan kişidir.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüksek sezgileri olan insanlar yoğun bir hissetme yeteneğini taşıyan, hassas yapılı kişilerdir.
- B) Başaracağınıza inandığınız şey sınırlarınızın ötesindeyse yaşayacağınız sadece hayal kırıklığı olur.
- C) Başarmak ve inanmak iki bacağıımız gibidir, birinden destek almadan diğerini ileri atamazsınız.
- D) Çok çalışmak, emek vermek, sevilmek, sevmek ve paylaşmak hayatı anlamlı kılar.

Yayımları
M
Mozaik

ABC

SORU ANALİZİ

YARDIMCI DÜŞÜNCE

Paragraf Taktikleri

- Yardımcı düşünceler, genellikle bir metnin gelişme bölümünde yer alır.
- Yardımcı düşünce sorularında metni bölümlere ayırmalısın, her bölümde önemli gördüğün sözcük ya da sözcük gruplarını yani anahtar sözleri belirlemelisin.
- Seçenekler ile anahtar sözleri eşleştirmelisin. Böylece seçenekleri eleyip doğru cevaba ulaşacaksın.

Ana düşüncenin daha iyi açıklanmasını sağlayan, onu daha belirgin hâle getiren, işlediği konunun sınırlarını çizen düşüncelere yardımcı düşünce denir.

C şikkına ulaşılabilir.

A şikkına ulaşılabilir.

Yanıtımız "B" şikkıdır.

Geleneksel Türk el sanatları, Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinden gelen çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla, kendi öz değerlerini birleştirerek zengin bir mozaik oluşturmuştur. Dokumacılık da bu mozaığın bir parçasıdır. Dokumacılık Anadolu'da çok eskiden beri yapılagelen, çoğu yörede geçim kaynağı olmuş ve olmaya devam eden bir el sanatıdır. Türkler tarafından kirkıt adı verilen alet kullanılarak geliştirilen "kirkıtlı dokuma"lar da bu sanatın güzel örneklerindedir. Kilim, cicim, sumak, zili, tülü, halı gibi kirkıtlı dokumalar geleneksel dokuma sanatlarımız arasında önemli bir yer oluşturmakla birlikte bu dokumalar Türklerin Orta Asya'dan göç etmesiyle dünyaya yayılmıştır. Anadolu'nun doğal koşullarının değişik ve tarih boyunca çeşitli kültürle yuva olmasından dolayı bu dokumalar, teknikleri ve desenleri bakımından Türklerin tarih ve geleneklerinden izler taşır. Ancak bölge özellikleri göstermekte ve geleneksel olarak yapıldıkları için bilhassa desen bakımından çok az değişmektedir.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kirkıtlı dokumalar Türkler tarafından geliştirilmiştir.
- B) Kirkıtlı dokumalar ilk olarak Anadolu'da ortaya çıkmıştır.
- C) Dokuma kilimler yöre halkı için geçim kaynağı olmuştur.
- D) Dokuma sanatı Türk halkının tarihinden ve geleneklerinden etkilendirilmiştir.

D şikkına ulaşılabilir.

Kavram Sözlüğü

- Yörünge:** Bir gök cisminin hareketi süresince izlediği yol
"Tüm gök cisimleri belli bir yörüngede hareket eder."
- Özgü:** Birine, bir şeye ait olan, özel, has, mahsus
"Orhan Veli'nin kendine özgü bir anlatımı vardı."
- Patent:** Buluş belgesi
"Yaptığı bu icadın patentini almayı başardı."

Karşınıza Çıkabilecek Soru Kökleri

- Bu metinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir / çıkarılamaz?
- Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir / değinilmemiştir?
- Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir / bahsedilmemiştir?
- Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir / ulaşılamaz?
- Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir / söylenemez?
- Aşağıdaki sözlerden hangisi bu metinle ilişkilendirilebilir / ilişkilendirilemez?
- Bu metinde "----" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz / söylenemez?
- Aşağıdakilerden hangisi bu metinde bahsedilen soruna çözüm olamaz?
- Böyle düşünen birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?
- Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

1. İnsan; ne karşısındakileri susturmak ne bilgiçlik taslamak ne her okuduğuna körü körüne inanmak ne de konuşmalarına konu bulmak için okumalıdır. Okumak, düşünmek ve sorgulamaktır. Kitap vardır ancak tadına bakılmak içindir; kitap vardır yutulmak, kitap vardır çiğnenmek, özümlemek içindir; başka deyişle, insan kimi kitapların ancak birkaç bölümüne göz atmalı, kimisini baştan sona şöyle bir okuyup geçmeli, pek azını da her ayrıntı üzerinde titizlikle durarak adamakıllı okumalıdır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bazı kitapları okurken ayrıntılı şekilde üzerinde durulması gerektiğine
- B) Okuma eyleminin amacının düşünmek için olması gerektiğine
- C) Okuma eyleminin rahat bir ortamda yapılması gerektiğine
- D) Kitapların özelliklerine göre farklı okuma eylemleri gerçekleştirmek gerektiğine

2. Rumeli Hisarı -Boğazkesen olarak da bilinir- Fatih Sultan Mehmet tarafından İstanbul'un Fethi'nden önce Boğaz'ın kuzeyinden gelebilecek saldırıları engellemek için Anadolu Yakası'ndaki Anadolu Hisarı'nın tam karşısına inşa ettirilmiştir. Burası Boğaz'ın en dar noktasıdır. Rumeli Hisarı'nın adı Fatih vakfiyelerinde Kulle-i Cedide; Neşri tarihinde Yenice Hisar; Kemalpaşazâde, Aşıkpaşazâde ve Nişancı tarihlerinde Boğazkesen Hisarı olarak geçmektedir. Günümüzde konser, sergi ve tiyatro gösterilerine ev sahipliği yapmaktadır.

Bu metinde Rumeli Hisar'ı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?

- A) Farklı isimlerle de adlandırıldığı
- B) Anadolu Hisarı'ndan önce inşa ettirildiği
- C) Stratejik bir amaçla yaptırıldığı
- D) Çeşitli kültürel etkinliklere ev sahipliği yaptığı

ABC

Yardımcı Düşünce

3. İnsanlar iletişim kurarken farkında olarak ya da olmadan belirli amaçlar doğrultusunda hareket ederler. Bu amaçlar: Keşfetmek, ilişki kurmak, yardım etmek, ikna etmek, eğlenmektir. İletişimin başlıca amaçlarından bir tanesi bireysel keşfetme ile ilgilidir. Başka bir insan ile iletişim kurarken, o insan hakkında bir şeyler öğrenirken kendimiz hakkında da bir şeyleri öğreniriz. Aslında kendimize ilişkin algılarımız çoğunlukla iletişim süresince diğer insanlardan kendimiz hakkında ne öğrendiğimizin sonucudur. İletişim ayrıca dış dünyayı keşfetmemize de yardımcı olur. Böylece dünya ve insanlar hakkında aklımızda ortaya çıkan belirsizlikleri azaltırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılamaz?

- A) İletişim bir amaç doğrultusunda yapılır.
B) İletişimde bulunan kişi aynı zamanda kendisi hakkında da bir şeyler öğrenir.
C) Bir iletişimde karşımızdaki kişinin hissettiği duyguları iyi analiz etmeliyiz.
D) İnsan, iletişim sayesinde çevresini daha iyi tanır ve aklındaki belirsizlikleri giderir.

4. Edebiyatımızın en önemli yazarlarından olan Adalet Ağa-oğlu'nun "Damla Damla Günler" adını verdiği günlük türündeki eseri nihayet tamamlandı. Yazarın hem yazarlığa başlangıç yıllarını hem de önde gelen bir romancı olarak değerlendirdiği olgunluk dönemlerini yansıtan günlükler, aynı zamanda 1969-1996 yıllarındaki siyasal ve kültürel olayları da anlatıyor. Önemli siyasal olaylarla edebiyat çevreleri içindeki ilişkileri herkesin anlayacağı şekilde kendine özgü diliyle okuyucuya aktarıyor.

Bu metinde sözü edilen yazar ve eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazdığı eserin türünün ne olduğuna
B) Yazarın eserindeki üslubuna
C) Eserini ne zaman yazdığına
D) İçeriğinde neleri anlattığına

5. Pusula; başlıca ulaşımda ve arazi incelemesinde kullanılan, dünya üzerinde yön tespit etmeye yarayan bir cihazdır. Pusulayı ilk önce denizciler kullanmışlardır. Denizcileri; havacılar, askerler, madenciler, mimarlar ve ormancılar takip etmiştir. Bunlar dışında pek çok alanda da pusuladan yararlanıldığını söylemek mümkündür. Denizciler pusulayı; küçük bir parça mıknatıs taşıyı bir çöp üzerine koyup suya bıraktıklarında çöpün, Dünya'nın manyetik alan çizgileriyle aynı hizaya gelip bir ucunun Kutup Yıldızı'nı göstermesi sonucu tesadüfen keşfettiler. Pek çok farklı türü olan pusulalardan en eski olanı manyetik pusuladır. Dünya'nın manyetik alanının doğrultusunu gözlemlemekte kullanılır.

Bu metinden,

- I. Pusula sadece ulaşımda ve arazi incelemelerinde kullanılmaktadır.
II. İlk olarak denizciler tarafından kullanılmıştır.
III. Birçok alanda pusuladan yararlanılmaktadır.
IV. Denizciler tarafından uzun araştırmalar sonucunda geliştirilmiştir.

numaralı bilgilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

6. Einstein, Almanya'nın Ulm kentinde 14 Nisan 1879'da dünyaya gelmiştir. Konuşmaya geç başlaması dışında normal bir çocukluk geçirmiştir. Lise eğitimini ve yüksek eğitimini İsviçre'de tamamlamış fakat bir üniversitede iş bulmada yaşadığı zorluklar nedeniyle bir patent ofisinde müfettiş olarak çalışmaya başlamıştır. 1905 yılı Einstein için mucize bir yıl oldu ve o dönemde kuramları hemen benimsenmemiş olsa da ileride fizikte devrim yaratacak dört makale yayımladı. 1921 yılında fotelektrik etki üzerine çalışmaları nedeniyle Nobel Fizik Ödülü'ne layık görüldü. Hayatını düşünmeye, sorgulamaya ve bilime adanmış Einstein 76 yaşındayken Amerika'da yaşama gözlerini yummuştu.

Bu metinde Einstein ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Einstein nerede doğmuştur?
B) Nobel Fizik Ödülü'nü hangi çalışmasıyla almıştır?
C) Hangi üniversitelerde çalışmıştır?
D) Çocukluğunda nasıl bir sıkıntı yaşamıştır?

Yayınları

Mozaik

ABC

Yardımcı Düşünce

7. Asteroitler; Güneş'in etrafında dolanan, gaz ve toz bulutlarından oluşmuş, küçük taş benzeri gök cisimleridir. Asteroitler, şekil ve büyüklük bakımından birbirlerinden farklı olmakla birlikte yapıları Güneş'e olan uzaklıklarına göre farklılıklar göstermektedir. Asteroitler, gezegenler gibi Güneş'in etrafında dolansa da gezegenlerden daha küçüklerdir. Güneş sistemimizde birçok asteroit bulunur. Bunların birçoğu Mars ve Jüpiter arasındaki asteroit kuşağında yer alır. Asteroitler gezegenlerin yörüngelerinde de bulunabilirler ve yörüngelerinde buldukları gezegenler ile Güneş'in etrafında dolanırlar.

Bu metinde asteroitler ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Asteroitlerin gezegenlerle benzerlikleri nelerdir?
- B) Uzayda nerelerde yer alırlar?
- C) Asteroit türleri nelerdir?
- D) Asteroitler nasıl bir yapıdadır?

8. Bir işe başlamadan önce çoğunlukla yapılacak işi zihninizde büyütürüz ve söz konusu iş bize üstesinden gelemeyeceğimiz kadar zor gelir, bu da psikolojik bir etki yaratır, âdeta ayağımız geri geri gider. O yüzden bir işe başlamak çok önemlidir çünkü başlamak işin yarısı demektir. Tabii başlayınca iş bitmiyor, geri kalan yarısı ise kararlı olmak ve sabretmektir. Bu yolda karşılaşılabilecek engellerle yılmadan mücadele edebilecek zihinsel güce sahip olabilmektir.

- I. Mücadele ruhu, işin tamamlanmasına kadar devam ettirilmelidir.
- II. Kızginken karar vermek, fırtınalı havada yelken açmak gibidir.
- III. İlgili çalışma için gereken sabır gösterilmeden yeni bilgiler üretilemez.
- IV. Aceleci olmayın; maksada sabırla erişilir, acele ile değil.
- V. Çok kişiyle konuş, az kişiyle düşün, tek başına karar ver.

Numaralanmış sözlerden hangileri bu metinle ilişkilendirilemez?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) II ve V.
- D) IV ve V.

Mozaik Yayınları

9. Meşe ağacının,

- Yetiştigi yerler
- Yapısı
- Kullanıldığı alanlar

Bu maddeler aşağıdaki metinlerin hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Türkiye'deki bütün ormanlarda karışık hâlde, bazen de ayrı orman halinde bulunur. Özellikle Trakya'da, Marmara ve Bolu dolaylarında bol meşeye rastlanır. Yetiştigi bölgelerde bazen pelit, bazen de palamut ağacı diye isimlendirilir.
- B) Odunlu ağaçlar grubundandır. Dış odunu dardır. Çember gözeneklidir. Öz kesitte parlak pulcuklar veya şeritler hâlinde öz ışınları vardır. Öz ışınlarında mat kesitteki görünüşü koyu renkli çizgiler hâlinindedir. Yıl halkaları belirgindir. Damar kesitte, gözeneklerin oluşturduğu damar desenleri görünür.
- C) Kalın ve seyrek halkalı sert meşe; kereste yapıların dış ve iç bölümlerinde, kapı, pencere, merdiven, döşeme kaplamasında, parke yapımında kullanılır. Yumuşak tür meşenin masif ve kaplaması mobilya üretiminde, yapıların iç bölümlerinde, dekorasyon uygulamalarında aranan bir gereçtir.
- D) Meşe ağacının yaklaşık 400 türü vardır. Bu türleri de birbirinden ayırmak neredeyse imkânsızdır. Havanın ve nemin etkilerine karşın en dayanıklı ağaç türüdür. Yaklaşık 500 yıl kadar yaşayabilir.

ABC

SORU ANALİZİ

BAŞLIK VE ANAHTAR SÖZCÜK

Paragraf Taktikleri

- Anahtar sözcükler metnin konusunu verir.
- Başlığı bulmak için paragrafın ilk ve son cümlesini dikkatli okumalısın.
- Başlık, tek sözcükten de oluşabilir; birden çok sözcükten de oluşabilir.

Başlık, paragraftaki konunun ve konuda vurgulanmak istenen düşüncenin özetidir.

Gelişmiş ülkelerde yaygın olan en önemli alışkanlık günde üç öğün yemek yemektir. Son yıllarda bazı ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de insanın organizması üzerinde kötü etkileri olabilecek yeni bazı beslenme tarzları (öğün saatlerini şaşırtma, sürekli atıştırma, oburluk, hazır kuru yiyeceklerle beslenme gibi) ortaya çıkmaktadır. Beslenme uzmanları, kişilerin günlük ihtiyaçlarını üç öğün yemeğe bölerek ve beslenme kurallarını göz önünde bulundurarak almalarını öneriyorlar. Uzun bir açlık döneminden sonra yenen ve bütün günün hazırlığı niteliğini taşıyan kahvaltı, en besleyici yemek olmalıdır. Oysa genellikle ihmal edilir.

Başlık, bir yazının adıdır.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yemek Yemenin Sınırları
- B) Beslenme Alışkanlıkları
- C) Günlük Besin İhtiyacı ve Öğünler
- D) Obezite ile Mücadele Etmenin Yolları

Metindeki bazı sözcükler yanıtı bulmamızı sağlar.

Başlığı bulmadan önce konuyu ve ana düşünceyi bul.

Kavram Sözlüğü

- Şeffaf:** Saydam
“Kitabımı şeffaf bir kaplıkla kapladım.”
- Molekül:** Element veya bileşikleri oluşturan en küçük birim, madde
“Suyun molekül yapısı çok farklı.”
- Motivasyon:** İsteklendirme, güdüleme
“Sınava kadar motivasyonumu korumalıyım.”

Başlık ve Anahtar Sözcük

Karşınıza Çıkabilecek Soru Kökleri

- Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerden herhangi birinin başlığı olamaz?
- Bu parçaya aşağıdaki başlıklardan hangisi getirilmelidir?
- Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerin hangisidir?
- Aşağıdakilerin hangisi bu metnin başlığı olmaya en uygundur?
- Bu metne aşağıdaki başlıklardan hangisinin getirilmesi uygun değildir?
- Bu metnin anahtar sözcükleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

1. Çocuk kitapları, her ne kadar çocuklar için hazırlanmış olsalar da yetişkinler tarafından da okunup benimsenir. Bunun en büyük nedenlerinden biri, çocuk kitaplarının içeriklerinde eğlenceli unsurların yanı sıra öğreticilik de barındırıyor olmasıdır. Çocuk kitapları kısadır ancak sanıldığı kadar basit bir içeriğe sahip değildir. İçeriğinde gerçek dışı karakterler, yerler, olaylar barındırıyor olsa da çocuk kitaplarındaki asıl amaç çocuğun ilgisini çekerek çocuğa hayata dair bilgiler sunmaktır. Çocuk kitaplarının içeriği çocuğun hayal dünyasından beslenir; çocuğun inceleme, araştırma ve sorgulama isteğini pekiştirir.

Bu metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk Kitaplarında Dil
- B) Yetişkinler ve Çocuk Kitapları
- C) Çocuk ve Kitap
- D) Çocuk Kitaplarında İçerik

2. Bir yağmur damlası tamamen şeffaf görünür. Ancak kalın bir buz tabakasına baktığımızda mavi tonlarda olduğunu fark ederiz. Su kütlesinin derinliği arttıkça mavi renk belirginleşir. Su molekülleri ışıkla etkileştiğinde ışık tayfının görünür bölgesindeki kırmızı dalga boyundaki ışınları soğurur. Suyun renginin mavi tonlarda olmasının sebebi budur. Ancak suyun renkli görünmesini sağlayan mekanizma, renkli görünen başka maddelerde olduğundan biraz farklıdır. Bir maddeyi renkli görmemizin nedeni yaydığı, soğurduğu ya da yansıttığı ışınların dalga boyuyla ilişkilidir. Bir madde belli bir dalga boyundaki ışığı soğurduğunda soğurulan ışık elektron geçişine neden olur. Su molekülünde elektron geçişine neden olan ışınlar morötesi dalga boyundadır. Su molekülleri kırmızı dalga boyundaki ışınları soğurduğunda su moleküllerinin titreşim enerjisi seviyelerinde değişim olur. Suyun mavi tonlarda görülmesinin nedeni bu değişimdir.

Bu metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deniz Suyu Neden Tuzludur?
- B) Su Hangi Renktedir?
- C) Su Şeffaf Mıdır?
- D) Suyu Niçin Mavi Görürüz?